

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	5	3	7
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	6
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 6th Semester

(2054)

SOCIOLOGY (In all Mediums)

Paper : Disorganisation & Emerging Problems

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all. Question No. 1 is compulsory.

(2) In addition attempt **FOUR** long questions selecting **ONE** question from each Unit.

1. Attempt any **NINE** of the following in **5-7** lines each :

- (i) Causes of Societal disorganization
- (ii) Problems of adolescence
- (iii) Egoistic Suicide
- (iv) Problems of Alcoholism
- (v) Types of drugs
- (vi) Causes of domestic violence
- (vii) Laws to protect the interests of Aged
- (viii) Impact of Cyber crime
- (ix) Anti poverty programs by government
- (x) Problems of working women
- (xi) Violence against children
- (xii) Anomic Suicide.

9×2=18

UNIT-I

2. Discuss personal and familial levels of social disorganization. 18
3. Discuss different factors for social disorganization. 18

UNIT-II

4. Discuss problems of drug addiction and governmental efforts to eradicate drugs menace. 18
5. Discuss different problems of adolescence. 18

UNIT-III

6. What is Domestic Violence Act, 2005 and discuss the different changes in the society due to Domestic Violence Act, 2005. 18
7. Discuss Female headed households in detail. 18

UNIT-IV

8. Define Cyber Crime and discuss different types of cyber crime. 18
9. How does power corrupt and absolute power corrupt absolutely? Discuss. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) सभी में से पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रश्न न. 1 अनिवार्य है।

(2) इसके अलावा प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करते हुए चार दीर्घ प्रश्नों का प्रयास करें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ को 5-7 पंक्तियों में करें :-
 - (i) सामाजिक अव्यवस्था के कारण
 - (ii) किशोरावस्था की समस्याएँ
 - (iii) अहंकारी आत्महत्या
 - (iv) शराबखोरी की समस्याएँ
 - (v) दवाओं के प्रकार
 - (vi) घरेलू हिंसा के कारण
 - (vii) वृद्धों के हितों की रक्षा के लिए कानून

- (viii) साइबर अपराध का प्रभाव
- (ix) सरकार द्वारा गरीबी विरोधी कार्यक्रम
- (x) कामकाजी महिलाओं की समस्याएँ
- (xi) बच्चों के विरुद्ध हिंसा
- (xii) एनोमिक आत्महत्या।

9×2=18

यूनिट-1

2. सामाजिक अव्यवस्था के व्यक्तिगत और पारिवारिक स्तरों पर चर्चा करें। 18
3. सामाजिक अव्यवस्था के लिए विभिन्न कारकों की चर्चा करें। 18

यूनिट-2

4. नशीली दवाओं की लत की समस्याओं और नशीली दवाओं के खतरे को खत्म करने के लिए सरकारी प्रयासों पर चर्चा करें। 18
5. किशोरावस्था की विभिन्न समस्याओं पर चर्चा करें। 18

यूनिट-3

6. घरेलू हिंसा अधिनियम, 2005 क्या है और घरेलू हिंसा अधिनियम, 2005 के कारण समाज में होने वाले विभिन्न परिवर्तनों पर चर्चा करें। 18
7. महिला प्रधान परिवारों की विस्तार से चर्चा करें। 18

यूनिट-4

8. साइबर अपराध को परिभाषित करें तथा साइबर अपराध के विभिन्न प्रकारों की चर्चा करें। 18
9. सत्ता कैसे भ्रष्ट करती है और पूर्ण सत्ता पूर्णतया भ्रष्ट कैसे होती है ? चर्चा करें। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ :-** (1) ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
 (2) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਦੀਰਘ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 5-7 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ :
 - (i) ਸਮਾਜਕ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਕਾਰਨ
 - (ii) ਅੱਲ੍ਹੜ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
 - (iii) ਹਉਮੈਵਾਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ

- (iv) ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- (v) ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- (vi) ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਨ
- (vii) ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ
- (viii) ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
- (ix) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਰੀਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
- (x) ਕੰਮਕਾਰੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- (xi) ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ
- (xii) ਅਨੌਮਿਕ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-1

- 2. ਸਮਾਜਿਕ ਅਸੰਗਠਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
- 3. ਸਮਾਜਿਕ ਅਸੰਗਠਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

- 4. ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
- 5. ਕਿਸ਼ੋਰ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

- 6. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ, 2005 ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
- 7. ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-4

- 8. ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
- 9. ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18